

II. Odborné vyjádření

Použitá metoda, resp. použité metody zkoumání

Jako základní metodou určení společenské nebezpečnosti u zkoumaného vzorku pro potřeby orgánu Policie a odpovědi na položené otázky byla zvolena komparační metoda historická a metoda diskursivní analýzy. Tyto metody mohou být vzhledem k charakteru zadání odborného vyjádření a předmětu zkoumání chápány jako metody základní. Vzhledem k požadované formě – tedy pouze odborného vyjádření bude metodologie zkoumání popsána toliko rámcově a obecně.

Historická metoda, resp. historické přístupy byly aplikovány především při hodnocení shromážděné materie a dále při analýze a syntéze empirického materiálu. V rámci metody historické bylo užito jak metody přímé, tak dílčím způsobem i nepřímé. Metoda přímá je v podstatě pouze reprodukcí pramenů, neumožňující však hlubší analýzu vedoucí k hodnocení složitějších společenských vztahů; naproti tomu metoda nepřímá umožňuje (zejména při případné nedostatečné určitosti a konkrétnosti pramenné materie) deduktivní vyvozování a analogii určitých historických fakt pro hodnocení reality. Použití nepřímé historické metody s sebou však nese nebezpečí dílčí zkreslení historické reality.¹ Pro minimalizaci tohoto nebezpečí, resp. jeho zamezení bylo provedeno hodnocení zkoumaného vzorku více dílčími metodami, resp. jejich vzájemnou kombinací a náhledem na všechny dostupné informace k posuzované věci ve svém komplexu. Tak se stalo i v případě tohoto odborného vyjádření, kdy znalec kombinoval několik uvedených metod zkoumání.

Znalec prováděl zkoumání, resp. dospěl k závěrům svého odborného vyjádření za použití metody diskursivní analýzy.² Ta se odvíjí od tzv. archeologie vědění, kterou formuloval její autor M. Foucault jako metodu pro výzkum dějin myšlení, dějin idejí, dějin poznání a filozofie i sociologie. Diskurs, je možno definovat jako strukturu, která ovlivňuje způsoby řeči, psaní a myšlení. „Diskurs“ v sociálních vědách je v obecném smyslu užíván pro označení jazyka jako prvku sociálního života, jenž je dialekticky propojen s dalšími elementy.

Ovšem i když analýza diskursu má co dělat se zkoumáním jazyka (v našem případě i jiných forem komunikace – např. prostřednictvím obrazů a nápisů na oděvu apod.), není podle Foucaulta jednoduše totožná s prostou analýzou jazyka (v našem případě i jiných forem komunikace – např. prostřednictvím obrazů a nápisů na oděvu apod.). Zatímco analýza jazyka klade otázku, podle jakých pravidel je výpověď tvořena, a tudíž podle jakých pravidel mohou být vytvořeny další podobné výpovědi, popis diskursivní události klade zcela odlišnou otázku s cílem nikoli popsat, ale pochopit jev, a to: „jak se stalo, že se na tomto místě objevila tato, a ne nějaká jiná výpověď?“³ Výsledným produktem pak není jen prostá deskripce jevu či obrazu, ale jeho pochopení, tedy objasnění důvodů a záměrů různých projevů autora (autorů), resp. nositele (nositelů) konkrétního diskursu.

¹ HROCH, M. a kol. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: SPN, 1985, s. 204-207. ISBN – sine.

² Dále viz. NOSÁL, I. Diskursivní re-konstrukce dětství: mezi nostalgií a nejistotou. Analýza čtyř textů. In. *Obrazy dětství v dnešní české společnosti. Studie ze sociologie dětství*. Brno: Barister & Principal, 2004, s. 173 a násl.

³ NOSÁL, I. Diskursivní re-konstrukce dětství: mezi nostalgií a nejistotou. *Analýza čtyř textů*. In. *Obrazy dětství v dnešní české společnosti*. Brno: Barrister&Principal, 2004, s. 173.

Popis předestřené zkoumané materie a srovnávacího materiálu; Popis metodologického zpracování shromážděných dat

Předestřená listinná, obrazová a znalcem při vědeckém zkoumání shromážděná materie je v kopii součástí tohoto znaleckého posudku výše (**viz. s. 3 – 7 tohoto odborného vyjádření**); následuje hrubý a obecný popis metody zkoumání posuzovaného vzorku (přiměřeně skutečnosti, že se jedná o odborné vyjádření), zpracování shromážděných dat na základě výše uvedené metodologie a závěr znalce.

Znalec konstatuje, že otázky položené znalci zadavatelem posudku v „Žádosti o podání odborného vyjádření“ ze dne 29. října 2011, které vydal pod čj.: **KRPK-8973-14/TČ-2011-190972** zadavatel: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje, Územní odbor Sokolov, 2. oddělení obecné kriminality, Dobrovského 1935, 356 15 Sokolov nejsou dle jeho názoru charakteru právního, ani nejsou charakteru odporujícímu příslušným ustanovením trestního řádu a nejsou v rozporu se zásadami metodologie vědeckého výzkumu, a jsou tedy z pohledu znalce ve smyslu zákona o znalcích přípustné. Znalec také konstatuje, že nemá žádný poměr k posuzované věci, ani k orgánům provádějícím řízení, ani k účastníkům.

Úvodem této části odborného vyjádření znalec konstatuje, že hnutí **Anti-antifa** je v současnosti transnacionální neonacistickou kampaní, která v některých oblastech získává i charakter organizace. Byla v roce 1992 iniciována hamburským neonacistou Christianem Worchem, tehdejšími místopředsedou organizace Nationale Liste. Spočívá ve shromažďování informací o protivnících ultrapravice a ve vytváření široké bojové fronty vůči nim. Úkolem AA je nejenom shromažďovat data, ale i přímo násilně útočit vůči nepřátelům. Násilí má být promyšlené a zaměřené na konkrétní osoby (popř. jejich rodiny a objekty, např. auta či domy).⁴

Kromě ultralevičáků jde i o politiky, některé soudce, soudní znalce, státní zástupce, novináře, popřípadě i lidi z nevládních organizací, kteří se zaměřují na postupy proti ultrapravici anebo pomáhají přistěhovalcům či etnickým menšinám (z pohledu bílých rasistů „rasově méněcenným“). Dále jde v neposlední řadě i o policisty z protixtremistických složek. **Anti-antifa** se zaměřuje i na odpadlíky a informátory z ultrapravicové scény.

Příklad užívané symboliky hnutí (organizace) Anti-antifa rámcí tzv. svobodného a autonomního nacionalismu.

Znalec dále konstatuje, že širší protilevicovou kampaní, z jejíž symboliky patrné, že v ní má být používáno násilí, je kampaň „**Good Night Left Side**“ („Dobrou noc levá strano“), která vznikla jako odezva na levicovou kampaň „**Good night White Pride**“). Jedná se o široké spektrum aktivit (propagační koncerty, demonstrace, letákové, nálepkové a plakátové akce, pouliční násilí apod.), které jsou zaměřené proti antifašistické levici. Do uvedených kampaní se zapojují i nacionalistické síly v některých dalších zemích. **Blíže viz s. 7 tohoto odborného**

⁴ MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: MVČR, 2006

37

vyjádření. Existuje řada grafických provedení i variací kampaně, např. ultrapravice uskutečňuje kampaň proti homosexuálům Good Night Gay Pride (Dobrou noc, teploušská pýcho) apod.⁵ Často se také objevují různá rádobý vtípná hesla a glosy vyjadřující odpor vůči svým názorovým odpůrcům, zejména ze strany levicových odpůrců, přičemž je často využíván odpor ve společnosti vůči komunistům, nebo obecně antifašistům. Obrat „**Hasta la vista Antifascista**“, někdy i v jiných formách, např. „**Asta la vista Antifascista**“ je tradičním slovním obratem užívaným soudobou neonacistickou scénou. Symboly dvou zkřížených revolverů a ukotvení do širší kampaně „**Good Night Left Side**“ autor sdělovaného diskursu, resp. nositel trika jen doplňuje výzvu k násilným akcím. **Blíže viz s. 4 – 6 tohoto odborného vyjádření.**

Příklady grafického ztvárnění aktivity v rámci kampaně „Good night left side“

Závěrem této části odborného vyjádření znalec konstatuje, že vyobrazené symboly a nápisy na oděvu posuzované osoby jednoznačně a bezpochybně zapadají do konceptu aktivit soudobé neonacistické scény, jako např. organizací **Národní odpor, Odpor, Odpor dnes, Odpor teď, Odporuj, Svobodný odpor apod.**

Uvedené symboly a nápisy předestřené ke zkoumání je třeba současně zasadit do místa užití, času užití, okolností a důvodů svolání demonstrace, dalších aktivit a projevů, tedy včetně grafických a písemných, slovních či dalších. **Blíže viz s. 6 – 7 tohoto odborného vyjádření.** Znalec má vzhledem k výše uvedenému za zjevné a prokázané, že písemný a symbolický projev na oděvu posuzované osoby spolu s její další aktivitou na místě demonstrace je projev sympatií k soudobým organizacím a hnutím, které jsou založeny převážně na idejích rasismu, xenofobie a antisemitismu a tímto specifickým způsobem dochází k podpoře a propagaci jejich činnosti a současně k podněcování k nenávisti vůči jiné výlučné skupině osob.

III. Závěr

Na základě výše uvedeného je tedy možno zkonstatovat, resp. odpovědět na znalci položené otázky v zadání odborného vyjádření následovně:

Otázka č. 1.:

Co představují předestřené motivy na mikině – nápis ve švabachu: „Hasta la vista Antifascista“ a pod nápisem obrázek dvou zkřížených revolverů, na jejichž pažbách je kruhový symbol s nápisem „Good night left side“ a silueta stojící postavy kopající do siluety ležící postavy (viz foto)?

⁵ MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: MVČR, 2006

Odpověď na otázku č. 1.:

Motivy, resp. zástupné symboly na posuzované mikině představují propagaci a podporu širší protilevicové kampaně, přičemž z její symboliky je patrné, že v ní má být používáno násilí. Jedná se o kampaň „**Good Night Left Side**“ („Dobrou noc levá strano“). Existuje řada grafických provedení i variací kampaně, např. ultrapravice uskutečňuje kampaň proti homosexuálům **Good Night Gay Pride** (Dobrou noc, teploušská pýcho) apod. Často se také objevují různá rádoby vtipná hesla a glosy vyjadřující odpor vůči svým názorovým odpůrcům, zejména ze strany levicových odpůrců, přičemž je často využíván odpor ve společnosti vůči komunistům, nebo obecně antifašistům. Obrat „**Hasta la vista Antifascista**“ (někdy i v jiných formách, např. „**Asta la vista Antifascista**“) je tradičním a oblíbeným slovním obratem užívaným soudobou neonacistickou scénou. Symboly dvou zkřížených revolverů a ukotvení do širší kampaně „**Good Night Left Side**“ autor sdělovaného diskursu, resp. nositel trika jen doplňuje výzvu k násilným akcím. **Blíže viz s. 9 – 10 tohoto odborného vyjádření.**

Otázka č. 2.:

K čemu lze předměty předestřené ke zkoumání použít?

Odpověď na otázku č. 2.:

Předestřené triko, resp. symboly a nápisy na něm jsou použitelné výhradně k podpoře, propagaci a veřejnému projevu sympatií, jakož i k podněcování k nenávisti vůči jiné skupině osob na základě idejí rasismu a xenofobie. **Blíže viz s. 9 – 10 tohoto odborného vyjádření.**

Otázka č. 3.:

Které soudobé organizace a hnutí užívají předestřenou symboliku k podpoře či propagaci své ideologie?

Odpověď na otázku č. 3.:

Uvedenou symboliku užívají k podpoře a propagaci, jakož i k podněcování nenávisti a zášti či konkrétním projevům násilí vůči výlučným skupinám obyvatel soudobé organizace jako např. **Národní odpor, Odpor, Odpor dnes, Odpor teď, Odporuj, Svobodný odpor** apod. Jedná se o organizace založené na bázi soudobého konceptu neonacismu. **Blíže viz s. 10 tohoto odborného vyjádření.**

Otázka č. 4.:

Další skutečnosti, které byly zjištěny při znaleckém zkoumání.

Odpověď na otázku č. 4.:

Zcela závěrem znalec konstatuje, že předloženou materii je třeba posuzovat v celém komplexu sdělovaných informací, tedy např. i místa užití symboliky, času užití, účelu svolání shromáždění, dalším projevům jiných účastníků apod. Předestřená materie obsahuje vícevrstevnou a nápaditou symboliku, která se vzájemně doplňuje a podporuje. Jedná se však nepochybně o symboliku a projevy odpovídající šíření společensky závadového diskursu soudobého konceptu neonacismu založeného na idejí rasismu a xenofobie.

V Brně dne 8. listopadu 2011

JUDr. PhDr. Ivo Švoboda, Ph.D.